Götene kommun

Ägardirektiv
Götene Vatten & Värme AB
556383-3143

Antagen av Kommunfullmäktige	2020-03-30 § 37
Fastställd av bolagsstämman	2020-05-18 § 13

1 Ägardirektiv för Götene Vatten & Värme AB

Detta ägarendirektiv avser verksamheten i Götene Vatten och Värme AB 556383-3143, nedan kallat bolaget. Ägardirektivet är antaget av kommunfullmäktige 2020-03-30 och fastställt av bolagsstämman 2020-05-18.

Bolaget som en del av den kommunala organisationen.

Bolaget ägs av Götene kommun. Bolaget är en del av kommunens verksamhet. Bolaget ska i sin verksamhet beakta detta. Bolagets verksamhet regleras, utöver av lag och av bolagsordningen, av direktiv utfärdade av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen, fastställda av bolagsstämma. Bolaget ska medverka till att de av kommunfullmäktige antagna strategiska målen uppnås.

Grundläggande principer för bolagets verksamhet

Ansvaret för bolagets organisation åvilar enligt aktiebolagslagen bolagets styrelse. Styrelsen har att utforma organisationen så att de bästa förutsättningarna för bolagets ändamål och mål tillgodoses.

Bolaget ska drivas enligt affärsmässiga grunder under iakttagande av det kommunala ändamålet med verksamheten och de kommunalrättsliga principer som framgår av dessa direktiv. För verksamhetsdelarna va-tjänster och avfallshantering som följer enligt Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster och Miljöbalken (1998:808), ska bolaget och ägaren särskilt beakta de kommunala likställighets- och självkostnadsprinciperna.

Bolaget kan inte tillåtas att optimera effektiviteten i sin verksamhet om detta medför nackdelar för kommunen i dess helhet som överväger fördelarna för bolaget. Kommunen ska därför i samråd på sikt söka lösningar som tillgodoser båda dess intressen.

Kommunens direktivrätt

Bolagets styrelse och verkställande direktör har att följa utfärdade direktiv, såvida dessa inte strider mot bolagsordningen, mot tvingande bestämmelser i lag eller annan författning, exempelvis aktiebolagslagen, offentlighets- och sekretesslagen, VA-lagen och miljöbalken.

Detta ägardirektiv är ett komplement till bolagsordningen.

Kommunens ledningsfunktion

Bolaget står enligt 6 kap. 1 § kommunallagen under uppsikt av kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen utövar kommunens ledningsfunktion över bolaget i enlighet med vad som anges i kommunstyrelsens reglemente. Ledningsfunktionen har i kommunen även förtydligats ägarstyrningsdokumentet *”Grunder och principer för styrning av Götene kommuns bolag”.*

Kommunstyrelsen har rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet. Bolaget ska lämna kommunstyrelsen den information om verksamheten som den begär. Den närmare omfattningen av informationen fastställs i samråd med bolagets styrelse.

Bolaget erinras om att kommunstyrelsen enligt 6 kap. 1 a § kommunallagen har att fatta årliga beslut huruvida verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Sekretess

Föreligger på grund av lagstadgad sekretess hinder mot att överlämna viss uppgift till ägaren får uppgiften uteslutas. Bolaget ska i så fall uppge att strykning/utelämnande skett.

Bolagets verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet anges i bolagsordningen för bolaget. Bolaget får ej bedriva verksamhet som inte är förenlig med bolagsordningen.

Bolaget får ej heller bedriva verksamhet som inte är förenlig med den kommunala kompetensen.

Bolaget har till uppgift att anlägga, äga och driva fjärrvärmeanläggningar, fjärrvärmenät och andra miljövänliga anläggningar för energiförsörjning, producera och distribuera vatten och avlopp, omhänderta hushålls- och företagsavfall främst inom Götene kommun.

Bolaget kan äga andelar i miljövänlig och förnybar energiproduktion.

Bolaget kan även äga aktier och andelar i andra bolag inom branschen.

Bolaget ska genom sin verksamhet aktivt arbeta för att Götene kommun uppfattas som en attraktiv och hållbar kommun att bo, verka och leva i.

Bolaget har till uppgift att:

- aktivt genomföra ägarkommunens avfallsplan samt initiera erforderliga förändringar och uppdateringar av renhållningsföreskrifterna och avfallsplanen för kommunen;
- utforma förslag till taxor inom sina verksamhetsområden
- aktivt arbeta för att lokala, regionala, nationella och EUs klimat- och miljömål uppnås
- aktivt informera allmänheten, företag, skolor, bostadsföretag m.fl. om klimat- och miljöfrågor relaterade till avfallsområdet, ägarkommunernas avfallsplan och bolagets egen verksamhet
- i dialog med hushålls- och verksamhetskunder tillhandahålla optimala lösningar för hållbar, kretsloppsanpassad återvinning så att kunden på ett enkelt och miljöriktigt sätt kan hantera sitt avfall.
- arbeta för att stimulera hushålls- och verksamhetskunder till en ökad sortering av avfall.
- tillhandahålla ett brett serviceutbud inom avfallsområdet och hushålls- och

verksamhetskunder ska erbjudas en god service och tillgänglighet.

- långsiktigt säkerställa tillräcklig leverans av högkvalitativt dricksvatten.

Bolagets ändamål

Bolagets syfte är att inom ramen för den kommunala kompetensen och med god teknisk praxis samt optimalt resursutnyttjande svara för enligt 3§ angivna verksamhetsområden främst inom Götene kommun.

Bolaget ska aktivt medverka i klimatanpassningsarbetet i hela kommunen.

Bolaget ska i en krissituation uppfylla kraven i kommunens plan för extraordinära händelser.

Bolaget ska aktivt delta i kommunens planering och utvecklingsarbete för att med sin kompetens medverka i samhällsutvecklingen och därmed skapa ett hållbart samhälle. Bolaget kan även medverka och stödja nationella och internationella projekt inom energi- och miljöområdet.

Genom samarbete med högskolor och universitet bidrar bolaget till utveckling av VA-, energi- och avfallshanteringssystem och får samtidigt tillgång till nya forskningsrön.

Målsättningen är att bolaget ska uppfattas av medborgarna som det främsta och mest miljöinriktade samhällsföretaget i regionen mätt som NöjdMedborgarIndex NMI i SCBs årliga undersökning eller liknande kundundersökning.

Syftet och målsättningen för bolagets verksamhet är, utöver vad som anges i bolagsordningen,

- att minimera de negativa effekterna på människors hälsa och miljön vid generering och hantering av avfall,
- att minska resursanvändningen och främja en praktisk tillämpning av avfallshierarkin, i enlighet med direktiv 2008/98/EG.
- att även i övrigt uppfylla de mål som anges i art. 191 – 193 i EUF-fördraget, avfallsdirektivet 2008/98/EG och i svensk miljölagstiftning.

I verksamheten ska bolaget iaktta livscykeltänkandet. Bolaget ska eftersträva att vara ledande inom sitt verksamhetsområde, bl.a. genom att se till att verksamheten tar sin utgångspunkt i ett miljömässigt modernt förhållningssätt, byggt på forskning och beprövad erfarenhet.

Likvideras bolaget ska dess behållna tillgångar tillfalla Götene kommun.

Fullmäktiges ställningstagande

Bolaget ansvarar för att kommunfullmäktige får ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

Av bolagsordningen framgår att vissa beslut i bolaget fattas av bolagsstämman. En fråga som faller utanför uppräkningen i bolagsordningen kan trots detta vara en sådan fråga som kräver ställningstagande enligt denna punkt. Uppstår tveksamhet huruvida ställningstagande krävs, ska bolaget samråda med kommunstyrelsen.

Förvaltningsberättelsen

Bolagets styrelse ska årligen i förvaltningsberättelsen, utöver vad aktiebolagslagen stadgar, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det i bolagsordningen och dessa direktiv angivna syftet och ramarna med densamma.

Uttalandet ska vara så utformat att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap. 1 och 1 a §§ kommunallagen samt till lekmannarevisorns granskning.

Granskningsrapporten

Bolagets lekmannarevisorer ska årligen i sin granskningsrapport yttra sig om huruvida bolaget bedrivits på ett ändamålsenligt sätt utifrån det syfte som angivits i bolagsordningen och i detta ägardirektiv, samt de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten.

Om lekmannarevisorerna inom ramen för sin granskning finner brister i de avseenden som anges i första stycket ska lekmannarevisorerna löpande kommunicera sina iakttagelser med kommunstyrelsen.

Ekonomiska mål

Bolaget ska bedriva sin verksamhet på ett sådant sätt att kostnaderna för verksamheten täcks genom taxor.

Soliditeten i bolaget bör vara minst 15 % (eller långsiktigt 20%). Bolaget arbetar långsiktigt för konsolidering i syfte att minska kommunens risktagande som ägare.

Bolagets långsiktiga avkastning bör vara 5% på eget kapital.

Positiva resultat utöver utdelning ska återinvesteras i verksamheten, alternativt används för att minska låneskulden, för att därigenom uppnå soliditetsmålet.

Bolaget ska årligen betala en borgensavgift/låneavgift enligt reglerna i kommunens finanspolicy.

Bolaget har att iaktta Kommunfullmäktiges beslut God ekonomisk hushållning.

Finansiering

Bolagets verksamhet finansieras via taxor. Långsiktiga investeringar kan finansieras med lån för vilka kommunen kan lämna borgen. Borgensavgift utgår i dessa fall.

Taxor ska antas av kommunfullmäktige.

Information och ägardialog

Ägaren ska fortlöpande hållas informerad av bolaget om dess verksamhet. Bolaget ska initiera möten med kommunen om omständigheterna så påkallar.

Bolaget ska till kommunstyrelsen redovisa bolagets ställning och resultat per den *30/4, 31/8, och 31/12*. Bolaget ska därvid uppmärksamma ägaren på viktigare omständigheter och förändringar som kan inverka på bolagets verksamhet.

Kommunstyrelsen ska utan dröjsmål få del av

- protokoll från bolagsstämma
- protokoll från styrelsesammanträde
- bolagets årsredovisning med revisionsberättelse och granskningsrapport från lekmannarevisor.

Styrelsens presidie, VD och eventuellt andra nyckelpersoner i bolaget ska delta vid bolagsmöten med företrädare för kommunen, dessa bolagsmöten äger rum 4 – 6 ggr per år.

Budget och verksamhetsplan

Bolaget ska årligen fastställa verksamhetsplan med strategiska mål för de närmaste tre räkenskapsåren och budget för nästkommande räkenskapsår. Fastställd verksamhetsplan och budget ska tillställas kommunen senast den 30 september.

Kommunal koncernredovisning och budget

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av årsredovisning och delårsrapport enligt lag (1997:614) om kommunal redovisning.

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av kommunens budget.

Suppleanter

Kommunfullmäktige beslutar om ordningen för suppleanters inträde.

Suppleant ska kallas till styrelsens sammanträden. Icke tjänstgörande suppleant har närvaro- och yttranderätt vid styrelsens sammanträden.

Suppleant som ej tjänstgör ska åläggas att iaktta samma tystnads- och lojalitetsplikt som ledamot.

Taxa för utlämning av allmänna handlingar

Vid begäran från utomstående om erhållande av allmän handling, ska Bolaget tillämpa den för Götene kommun vid var tid gällande taxan för kopiering.

Arkivreglemente

Götene kommuns arkivreglemente ska tillämpas i bolaget.

Arkivmyndighet är kommunstyrelsen i Götene kommun.

Bolagsstämma

Bolaget ska årligen senast före utgången av maj månad hålla bolagsstämma/årsstämma.

Av bolagsordningen framgår hur kallelse till bolagsstämma ska ske. Information om bolagsstämman med angivande av tid och plats samt dagordning ska publiceras på bolagets hemsida senast två veckor i förväg. Samma information ska inom samma tid tillställas kommunen för möjliggörande av publicering på kommunens hemsida.

Upphandling

I den mån detta låter sig göra ska bolaget medverka i samordning av kommunens och övriga företags upphandling.

Arbetsordning för styrelsen

Styrelsen ska utarbeta och anta arbetsordning för sitt eget arbete vari bl a ska redovisas arbetsfördelning mellan styrelsen och eventuellt inrättande organ.

Instruktion för verkställande direktör

Styrelsen har enligt 8 kap 29§ Aktiebolagslagen att meddela riktlinjer och anvisningar för verkställande direktörens handhavande av den löpande förvaltningen samt ange arbetsfördelningen mellan styrelsen och verkställande direktören. Detta ska ske i skriftlig instruktion. Styrelsen ska tillse att instruktion omprövas mot bakgrund av ändrade förhållande och vunna erfarenheter.

I instruktionen ska anges i vilken omfattning verkställande direktören för styrelsen ska anmäla beslut VD fattat. De sålunda anmälda besluten ska upptas i styrelseprotokollet.

Revisorer och lekmannarevisor

Revisorer och lekmannarevisor ska samordna sin granskning så att onödigt dubbelarbete undviks. För detta ska FAR:s rekommendation om gemensam revision tillämpas.

Lekmannarevisorerna ska i sin granskning förutom vad lag anger söka utvärdera bolagets måluppfyllelse samt att redovisa vad därvid framkommit i granskningsrapporten.

Efter fullgjord granskning och revision ska varje år styrelsens presidie, VD, revisor och lekmannarevisorer träffas vid ett s k revisionssammanträde för att eventuella synpunkter och iakttagelser från revision ska kunna delges styrelsen och VD.